

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Test 3

1. Bu testte 10 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Klaus Schmidt, Türkiye'nin güneydoğusundaki antik bir şehir olan Urfa'dan 6 mil uzaklıkta, zamanımızın en şaşırtıcı arkeolojik keşiflerinden birini yapmıştır: Yaklaşık 11000 yıllık devasa oymalı taşlar; henüz metal aletleri, hatta çanak-çömleği bile geliştirmemiş olan tarih öncesi insanlar tarafından yapılmış ve düzenlenmiştir. Megalitler (anıttaş), Stonehenge'den yaklaşık 6000 yıl önceye tarihlenmektedirler. Buraya "Göbeklitepe" deniliyor ve on yıldan uzun bir süredir burada çalışan Alman arkeolog Schmidt, buranın dünyanın en eski tapınağının bulunduğu yer olduğuna inanıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Dünyadaki en eski tapınak olduğuna inanılmaktadır.
 - B) Tarih öncesi insanlar tarafından yapılmıştır.
 - C) Arkeolojik kazılar on yıldan fazla bir süredir devam etmiştir.
 - D) Modern çağın en şaşırtıcı keşiflerinden birisidir.
 - E) Bu kazılarda birçok çanak-çömlek bulunmuştur.
2. Dostluk, iki kişi arasında bir çıkarı amaçlamayan ve sevgi bağı ile kurulan bir dinamiktir. Ortak yaşam deneyimlerine ve/veya ortak yaşam kavrayışlarına dayanır. Yani bir kişiyle dost olmak ortak deneyim alanı içerisinde bulunmaya da işaret edebilir, böyle bir alan olmaksızın dünyaya dair benzer kavrayışlara sahip olmak bakımından ortaklaşmaya da. Modern dünyada insanlar farklı toplumsal çerçeveler içerisinde kimliklerinin farklı yönleriyle bulunurlar. Goffman'ın belirttiği gibi, günlük yaşamda benliği bir maskeye sokarak sunarız. Bu bizim ikiyüzlü, yalancı insanlar olduğumuz anlamına gelmez. Tam aksine, bu durum dostluğun da imkânını yaratacak bir güç içerir. Nitekim dostlarımızı kendi bütünlükleri içerisinde sevsek dahi, onlarla dost olmamızı sağlayan şey bu tekil görüntülerdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dostluk sevgi bağı ile kurulan bir dinamiktir.
 - B) Dostluk için ortak bir deneyime ihtiyaç duyulduğuna
 - C) İnsanların gerçek yaşamda benliklerini gizlediğine
 - D) Dostluğun bir çıkar sonucu ortaya çıktığına
 - E) Benliğimizi gizlerken iki yüzlü olmadığımızı
3. Dostoyevski, dünya edebiyatında oldukça önemli bir yer edinmiş ve özellikle varoluşçu bir çizgide ilerleyerek, Kafka ve Sartre'a ilham kaynağı olmuştur. 'Yeraltından Notlar' bu türden bir eserdir. Özellikle anlatılan son hikâye yazarın kaleminin ne kadar güçlü ve okuyucuyu ne derece etkilediğinin açık göstergesidir. Liza ile kahraman arasındaki ilişki tahakküm ilişkisidir. Çünkü kahraman arkadaşlık kurmak istediği kişilerin efendisi olmayı ister. Bu nedenle kahraman Liza ile herhangi duygusal bir yakınlaşmadan çıkan sonucun tekrar tahakküm ve egemenlik olacağını bildiği için bu konu ile ilgili olarak oldukça çekimserdir. Fakat bu tutumun gerekçesi Liza'yı düşünmesi ya da onun iyiliğini istemesi değil, tamamıyla kendisini önemsemesidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazar güçlü bir kaleme sahiptir.
- B) Yazar varoluşçu bir çizgidedir.
- C)kahraman, Liza ile duygusal bir ilişkiden çekinmektedir.
- D) Dostoyevski; Kafka ve Sartre'a ilham kaynağı olmuştur.
- E) Yeraltında Notlar'da kahraman, toplum içinde gösterdiğinden daha farklı bir yüzünü göstermektedir.

4. Dünyanın bir elma olduğunu varsayalım ve bu elmanın da tatlı veya ekşi olduğunu... Bu elmanın ekşi mi yoksa tatlı mı olduğunu öğrenebilmek için o elmadan bir ısırık almamız gerekmez mi? Bu aldığımız ısırıkla o elmayı tanımlamaz mıyız? Varsayalım elmamız ekşi, bu elmanın ağızımızda mayhoş bir tat bıraktığını, aslında istediğimizin tatlı bir elma olduğunu söyleyebilir ve o elmayı yemekten vazgeçebiliriz. Ya da aldığımız ısırıkla aslında tatlı bir elma istemediğimizi, gerçekte daha çok ekşi bir elmayı sevdiğimizi söyleyebiliriz. O halde isteklerimizin gerçekleşmesi için bu elmadan bir ısırık almamız şart gibi görünmekte. Meselenin gerçekte elma olduğunu düşünmemiz yanıltıcı bir varsayım olsa gerek. Normalde düşünmemiz gereken elmanın kendisinden çok, onun tatlı mı yoksa ekşi mi olduğuna karar verebilmek. Bunun için de bir ısırık almamız yeterli ve bu ısırığı da aslında onun ekşi ya da tatlı olduğunu öğrenmek için değil de daha çok bizim gerçekte ne istediğimize karar vermemiz için olduğunu bilmektir.

Yukarıdaki parçanın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsteklerimiz yaşamımızı şekillendirir.
B) Dünyayı anlamak onu tanımakla mümkündür.
C) Bir şeyi anlamlandırmak onu yaşamakla mümkündür.
D) Herkes dünyadan farklı anlamlar çıkarır.
E) Yaşam acı ve tatlı olayları bir arada sunar bize.
5. Bir Zamanlar Anadolu'da filminde taşraya gelen doktoru avutmaya çalışan şoför: "Bir Zamanlar Anadolu'da dersin, ücra bir yerde görev yaparken, işte böyle böyle bir gece yaşamıştık dersin. Anlatırsın yani ne biliyim, masal gibi..." diyor. Gerçekleşmiş olayın yıllar sonra masallaşması... Olay tekrar anlatıldığında kişiler, yer-zaman tekrar kurgulanacak bir nevi olay aktarımı için bir simülasyon hazırlanmış olunacak. Somut olanı yeniden üretmek, simüle etmek ve başkasına aktarmak. "Başkasına aktarmak" eylemi her zaman amaçlı bir eylemdir. Bu amaç bir ideoloji etrafında çevrelenir. Masallar bu noktada geçmiş kültürel değer ve normların aktarılması işlevini yüzyıllardır sürdürmektedir. Kültürel olarak damıtılmış değer ve normların aktarıcısıdır masallar.

Yukarıdaki parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masalların çıkış noktası
B) Masalların işlevi
C) Masallar ve Anadolu
D) Masallar ve milli değerler
E) Masal ve yazarlar
6. (I) Emily Dickinson "Beyin gökyüzünden daha geniştir" demiştir ve insanın sınırsız düşünme kapasitesini vurgulamıştır. (II) Bu sınırsız düşünebilme kapasitesi yaşamdaki hedeflerin, hayallerin kaynağını oluşturmaktadır. (III) Diğer bir ifadeyle insanın kimliğidir zihninde oluşturdukları veya oluşturamadıkları. (IV) Düşünmeyi tanımlamak gerekirse onun sistematik ya da rastlantısal olarak düşünce (fikir) üretimi ile sonuçlanan zihinsel bir süreç olduğunu görürüz. (V) Düşünme sırasında insan beyninin farklı bölgelerinde meydana gelen değişikliklerin aygıtlar yardımıyla gözlenmesine ve beynin anatomik yapısının ayrıntıları ile bilinmesine karşın, düşünmenin fizyolojik bir süreç olarak incelikli betimlemesini yapmak henüz mümkün olmamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense, ikinci paragrafın kaçınıcı cümleyle başlanması gerekir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V
7. "Kaynağın tut varsan suyun bendine
Zira herkes mesend ede fendine
Öz aklın yetişir kendi kendine
Eflatun da görsen aklın beğenme."

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleyici Anlatım
B) Öyküleyici Anlatım
C) Destansı (Epik) Anlatım
D) Lirik Anlatım
E) Emredici Anlatım